

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศกนคร เขต 1 ผู้วิจัยสรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศกนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศกนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับ ปฐมวัย

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับ
ปฐมวัย จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสิทธิภาพการทำงานและวุฒิการศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 535 คน
ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 175 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน
387 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2561
จำนวน 176 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 44 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย
จำนวน 132 คน สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและการสุ่มแบบง่าย ครูผู้สอนระดับปฐมวัย

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาแนวทางพัฒนาให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
แนวทางการพัฒนา จำนวน 10 คน เลือกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
มี 2 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของ
แบบสอบถามเป็นรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสิทธิภาพการทำงาน
และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและ
ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แบบสอบถามมีลักษณะปลายเปิด ค่าความถี่และร้อยละ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากสำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือมายังผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างลงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

2. นำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

3. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนในภาพรวมและรายด้าน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา มีความแตกต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติที่ (t – test ชนิด Independent Samples)

5. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติเอฟ (F – test ชนิด One – Way Analysis Variance) ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของ Scheff's และ LSD

6. แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 แบบสอบถามมีลักษณะปลายเปิด จำนวน 10 คน สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

1.1 การพัฒนาการด้านสังคม ($\bar{X} = 3.75$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ พฤติกรรมของเด็กหรือคำพูดเพื่อให้เพื่อนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กำลังกระทำอยู่ ($\bar{X} = 3.90$) การแสดงความคิดเห็น การยอมรับข้อตกลงของกลุ่มและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ($\bar{X} = 3.80$) และการที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการแนะนำวิธีการ สนับสนุนหรือตอบสนอง ความต้องการของเพื่อน ($\bar{X} = 3.78$)

1.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ($\bar{X} = 3.65$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ชมเชยเมื่อเด็กแสดงออก ในสิ่งที่ดี ($\bar{X} = 3.73$) จัดบริเวณการเรียนรู้ในบ้านให้เด็ก เช่น มุมของเล่น มุม รูปภาพ มุมหนังสือ กระจก ($\bar{X} = 3.73$) และรำเรียง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดีเมื่อได้รับคำชมเชย หรือรางวัล ($\bar{X} = 3.72$)

1.3 การพัฒนาการด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 3.60$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกตลักษณะ ต่าง ๆ เช่น สี รูปร่าง ขนาด รูปทรง ($\bar{X} = 3.75$) ร้องเพลงกล่อมเด็กหรือร้องเพลงง่าย ๆ ให้เด็กฟังขณะทำกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.70$) และเล่านิทานให้เด็กฟัง ($\bar{X} = 3.65$)

1.4 การพัฒนาการด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.55$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ พาเด็กไปออกกำลังกายหรือเล่น กลางแจ้ง ($\bar{X} = 3.67$) มีกิจกรรมเล่นกับเด็ก สังเกตท่าที การตอบสนอง ($\bar{X} = 3.65$) และจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบ้านให้ปลอดภัย ($\bar{X} = 3.58$)

2. ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

2.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีกิจกรรมเล่นกับเด็ก สังเกตท่าที การตอบสนอง ($\bar{X} = 3.51$) ฝึกนิสัยความสะอาด เช่น ล้างมือ ทำความสะอาด ($\bar{X} = 3.50$) และทำนให้เด็กรับประทานลูกอม น้ำอัดลม น้ำหวาน ขนมถุงขบเคี้ยว กรูบกรอบ ($\bar{X} = 3.45$)

2.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ท่านจัดบริเวณการเรียนรู้ในบ้านให้เด็ก เช่น มุมของเล่น มุม รูปภาพ มุมหนังสือ กระຈก ($\bar{X} = 3.58$) แสดงความรักโดยการยิ้ม สบตา อุ้ม โอบกอด ($\bar{X} = 3.52$) และเมื่อเด็กร้องไห้ท่านจะดุหรือตีเพื่อให้เด็กหยุดร้อง ($\bar{X} = 3.50$)

2.3 การพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.60$) การที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการแนะนำวิธีการ สนับสนุนหรือตอบสนองความต้องการของเพื่อน ($\bar{X} = 3.59$) และพฤติกรรมของเด็กในการเก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่เมื่อใช้เสร็จ ($\bar{X} = 3.58$)

2.4 การพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ชี้และบอกส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และให้เด็กชี้ตาม ($\bar{X} = 3.50$) หาหนังสือสมุดรูปภาพเปิดและชี้เรียกชื่อรูปภาพให้เด็กดู ($\bar{X} = 3.45$) และส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกตลักษณะต่าง ๆ เช่น สี รูปร่าง ขนาด รูปทรง ($\bar{X} = 3.43$)

3. ประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ท่านจัดหาของเล่นที่มีสี ขนาด และรูปทรงแตกต่างกันให้เด็กเล่น ($\bar{X} = 3.70$) ท่านฝึกนิสัยความสะอาด เช่น ล้างมือ ทำความสะอาด ($\bar{X} = 3.60$) ท่านจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบ้านให้ปลอดภัย ($\bar{X} = 3.55$)

3.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ แสดงความรักโดยการยิ้ม สบตา อุ้ม โอบกอด ($\bar{X} = 3.65$) ชมเชยเมื่อเด็กแสดงออกในสิ่งที่ดี ($\bar{X} = 3.58$) ตอบสนองต่อการร้องไห้ของเด็กทันที ($\bar{X} = 3.58$)

3.3 การพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{X} = 3.95$) พฤติกรรมของเด็กหรือคำพูดเพื่อให้เพื่อนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กำลังกระทำอยู่ ($\bar{X} = 3.85$) พฤติกรรมของเด็กในการเก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่เมื่อใช้เสร็จ ($\bar{X} = 3.81$)

3.4 การพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ หาหนังสือสมุดรูปภาพเปิดและชี้เรียกชื่อรูปภาพให้เด็กดู ($\bar{X} = 3.80$) สอนให้เด็กพูดและคุยโต้ตอบกับเด็กบ่อย ๆ ในแต่ละวัน ($\bar{X} = 3.51$) ชี้และบอกส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและให้เด็กชี้ตาม ($\bar{X} = 3.50$)

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า

4.1 สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านสังคม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.2 ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4.3 ประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาด้านสังคมและด้านการพัฒนาการด้านสติปัญญา และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการพัฒนาการด้าน อารมณ์ จิตใจ ไม่แตกต่างกัน

4.4 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์เพื่อ ส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีความคิดเห็น ไม่แตกต่าง และส่วน ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัย ของเด็กปฐมวัยโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนาการด้านสติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มี ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า 10-20 ปี และประสบการณ์ การทำงานน้อยกว่า 10 ปี

5. แนวทางพัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย

5.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่ 1) ควรมีการจัดกิจกรรม ที่หลากหลายและเหมาะสมกับร่างกายของเด็ก 2) ควรมีการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้ 3) ควรมีการรวบรวมพัฒนาการด้านร่างกายและการเรียนรู้ของเด็กเป็น รายบุคคล 4) เด็กปฐมวัยมีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องของธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีทักษะ และ 5) จัดอาหารให้มีคุณค่า ได้อาหารครบ 5 หมู่

5.2 การพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมประจำวัน ที่ส่งเสริมการใช้ความคิดทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ 2) มีการพัฒนาการคิดและภาษา อย่างเหมาะสม 3) มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กอย่างต่อเนื่อง 4) การจัด กิจกรรมประจำวันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการส่งเสริมจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์แก่เด็กอย่างเหมาะสม 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสมองตอบสนอง ความสนใจและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน 6) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ 7) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและ แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก 8) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้อง กับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุวุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ 9) สถานศึกษา

ร่วมกันจัดทำโครงการประเมินพัฒนาการ และ 10) ภายในห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก และมีแสงสว่างเพียงพอ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่า 1) การพัฒนาการด้านสังคม ($\bar{X} = 3.75$) 2) การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ($\bar{X} = 3.65$) 3) การพัฒนาการด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 3.60$) ระดับมาก และ 4) การพัฒนาการด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.55$) ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอนระดับปฐมวัยต้องศึกษาหลักการของหลักสูตรให้เข้าใจเพราะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กแรกเกิด ถึงอายุ 5 ขวบ จะต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู ควบคู่กับการให้การศึกษา โดยต้องคำนึงถึง ความสนใจและความต้องการของเด็กทุกคน ทั้งเด็กปกติ เด็กที่มีความสามารถ พิเศษและเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา รวมทั้งการสื่อสารและการเรียนรู้หรือเด็กที่มีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส เพื่อให้เด็กพัฒนาทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและลักษณะนิสัยอย่างสมดุล โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลายบูรณาการผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรง ผ่านประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข เป็นคนดีและคนเก่งของสังคม สอดคล้องกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา สภาพเศรษฐกิจ สังคม โดยความร่วมมือจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน เป็นต้น สอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร (2553, หน้า 133) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดนครพนม พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดนครพนม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

- 1) การพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$)
- 2) การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$)
- 3) การพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) และ 4) การพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษายังพบปัญหาทั้งด้านร่างกาย เช่น กิจกรรมเล่นกับเด็ก สังเกตท่าทีการตอบสนอง การฝึกนิสัยรักความสะอาด ด้านอารมณ์ จิตใจ เช่น การจัดบริเวณการเรียนรู้ ด้านสังคม เช่น การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการแสดงออกและด้านสติปัญญา เช่น การบอกส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและการสังเกต ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร (2553, หน้า 133) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาปฐมวัยใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับน้อยและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิจิตรา ตั้งตระการพงษ์และคณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 พบว่า 1) ปัญหาในการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อยและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา เรืองขจิต (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยตามทรรศนะของครูในโรงเรียนปฐมวัยจังหวัดตราด พบว่า 1) ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยและสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิจิตรา ตั้งตระการพงษ์ และคณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3

พบว่า ปัญหาในการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) 3) การพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) การพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาจะต้องมีหลักการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม ตามความเป็นอยู่จริงของเด็ก โดยมีผู้ใหญ่ในชุมชนเป็นผู้เชื่อก่อนความรู้ต่าง ๆ ให้แก่เด็กทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยผ่านการเล่นซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก และผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเด็กเล็ก โดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ที่สามารถดำรงในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งต้องได้รับการประสานความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา ดังนั้นการส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วย โดยกำหนดหลักการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข และประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้โอกาสในการพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ

4. ผลการเปรียบเทียบผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า

4.1 สภาพการจั้ดประสพการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านสังคม นอกนั้นไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากนโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย พุทธศักราช 2542-2561 นโยบายจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0 – 5 ปี เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพ โดยให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดบริการให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและผู้รับบริการ ได้วางยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ใช้หลักการ บ้านเป็นฐานในการเลี้ยงดู (home based approach) ซึ่งบุคคลสำคัญคือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัว และเด็กอายุ 3 – 6 ปี ใช้สถานพัฒนาเด็กหรือรูปแบบที่เป็นทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยโดยให้ผู้ดูแลเด็กมีลักษณะเป็นมืออาชีพร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครอบครัว สร้างความพร้อมให้กับชุมชนและท้องถิ่นให้สามารถดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสังคมร่วมรับผิดชอบการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผน ปฏิบัติการ ฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินผล ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีความร่วมมือระหว่างทุกส่วนของสังคมในการพัฒนา และการให้บริการสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ มีความหลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ต้องมีการประสานงานกันที่ชัดเจนระหว่างหน่วยงานหลักที่ดูแลเด็กปฐมวัย ทั้งหน่วยนโยบาย หน่วยปฏิบัติ และหน่วยงานวิชาการ กำหนดมาตรฐานของการพัฒนาเด็กปฐมวัย และต้องมีการประเมินผล ต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นรายละเอียด พร้อมทั้งต้องมีบุคลากร เงิน และอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีทรัพยากรเพียงพอในการติดตามประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร (2553, หน้า 133) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า สภาพการ ดำเนินงานจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตาม สถานภาพตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน

4.2 ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิจิตรา ตั้งตระการพงษ์ และคณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 พบว่า ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมพบว่า มีความต้องการไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กชนันท์ ศรีสุข (2554, หน้า 65) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูอนุบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3 ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาด้านสังคมและด้านการพัฒนาการด้านสติปัญญา และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน

อย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังพบว่าการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา เรื่องขจิต (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยตามทฤษฎีของครูในโรงเรียน ปฐมวัยจังหวัดตราด พบว่า ผลการเปรียบเทียบตามทฤษฎีของครูจำแนกตามวิชาเอก ที่สำเร็จการศึกษาประสบการณ์สอนและที่ตั้งของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ญาณิศา บุญพิมพ์ (2552, หน้า 55 อ้างถึงใน วรดี เลิศไกร (2533, หน้า 60-65) ได้ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบผลการจัดประสบการณ์ที่มีต่อ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย พบว่า การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์มี พัฒนาการทุกด้านคือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาพัฒนาการแต่ละด้าน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแผน ประสบการณ์มีการพัฒนาการด้านร่างกายสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

4.4 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการจัดประสบการณ์เพื่อ ส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง และส่วนประสิทธิผลการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริม พัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า การพัฒนาการด้านสติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า 10-20 ปี และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมี ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและมีการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่กระบวนการ วางแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยการอาศัยผู้นำหรือผู้บริหารโรงเรียนในการใช้ทักษะ ความเป็นผู้นำในต่าง ๆ และส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่บุคคลในองค์กร ร่วมกันวางไว้ ดังนั้นประสบการณ์การทำงานจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา เรื่องขจิต (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการ ศึกษาปฐมวัยตามทฤษฎีของครูในโรงเรียนปฐมวัยจังหวัดตราด พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

การบูรณาการการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กและด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กและด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

5. แนวทางพัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยทุกข้อ คือ การพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่ 1) ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับร่างกายของเด็ก 2) ควรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ 3) ควรมีการรวบรวมพัฒนาการด้านร่างกายและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล 4) เด็กปฐมวัยมีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องของธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีทักษะ และ 5) จัดอาหารให้มีคุณค่า ได้สารอาหารครบ 5 หมู่ และการพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมประจำวัน ที่ส่งเสริมการใช้ความคิด ทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ 2) มีการพัฒนาการคิดและภาษาอย่างเหมาะสม 3) มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กอย่างต่อเนื่อง 4) การจัดกิจกรรมประจำวันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กอย่างเหมาะสม 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสมองตอบสนองความสนใจและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน 6) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ 7) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก 8) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุพัฒนาการและระดับพัฒนาการ 9) สถานศึกษาร่วมกันจัดทำ การประเมินพัฒนาการ และ 10) ภายในห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวกและมีแสงสว่างเพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากการระดมความคิดเห็นโดยการแจกแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน ขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร (2553, หน้า 133) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า ด้านที่ต้องหาแนวทางส่งเสริม ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กและด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอ แนวทางการ

ส่งเสริมไว้แล้วและสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรุณี หรดาล (2560, หน้า 100) ได้ศึกษาเรื่องพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย : แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาพัฒนาการด้านร่างกายเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของร่างกาย การเจริญเติบโต และความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กและการทำงานประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ในการเคลื่อนไหวที่เด็กวัยนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจตนเองและโลกรอบตัว การส่งเสริมและพัฒนาด้านร่างกายให้แก่เด็กปฐมวัยนอกจากจะช่วยให้เด็กเจริญเติบโตมีโครงสร้างพื้นฐานของร่างกายสมวัยแล้วยังช่วยเสริมสร้างกระดูกและกล้ามเนื้อให้แข็งแรงทำงานได้อย่างประสานสัมพันธ์กัน การเชื่อมโยงของเซลล์ประสาทกระตุ้น การทำงานของสมองน้อย และยังช่วยเตรียมความพร้อมและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมัทนา ฉนวนพยัคฆ์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ได้แก่ 1) การจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการวัยและพัฒนาการของเด็ก มุ่งพัฒนาเด็กทั้งปกติ 2) โรงเรียนควรจัดหาสื่อ อุปกรณ์ เครื่องเล่นให้เหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนเด็ก 3) จัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 4) กิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้ปฏิบัติและเกิดการเรียนรู้ 5) การประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และ 6) ผู้สอนกับผู้ปกครองมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยขอข้อเสนอแนะ ไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของคุณย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่าควรมีการนำผลการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เช่น การพัฒนาการด้านสติปัญญาและการพัฒนาการด้านร่างกาย ที่ผู้วิจัยได้ให้แนวทางพัฒนาไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
- 2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
- 2.3 ควรมีการศึกษากลยุทธ์การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร